

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอไชยปราการ

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลปงดำ อำเภอไชยปราการ
จังหวัดเชียงใหม่ (เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

สินค้าหลัก : เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พื้นที่เป้าหมาย : ๕,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเป้าหมาย: ๑,๐๐๐ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านมิตรวัญ หมู่ที่ ๔ ตำบลปงดำ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

พิกัด : 19°45'22.22" เหนือ 99°08'47.92" ตะวันออก 47Q X515357 ม. ตะวันออก Y2184519 ม. เหนือ

ระดับการพัฒนาของศูนย์เรียนรู้ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของศูนย์เรียนรู้ : นายประหยัด มงคลเทพ เบอร์โทรศัพท์: ๐๘ ๖๑๐๒ ๐๓๑๓๙

ที่อยู่ : ๗๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลปงดำ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรอำเภอไชยปราการส่วนมากเป็นการทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ทำให้เกษตรกรมักได้รับผลกระทบจากความผันแปรของราคาผลผลิต ซึ่งการดำเนินการระบบการเกษตรที่มีเพียงกิจกรรมเดียว และมีการผลิตเป็นจำนวนมาก ผลผลิตที่ได้เมื่อออกสู่ตลาดพร้อมๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นข้าว พืชไร่ ไม้ผล พืชผักต่างๆ เมื่อมีผลผลิตที่มีปริมาณเกินความต้องการของตลาด ก็ย่อมทำให้ราคาของผลผลิตนั้นต่ำลง ความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพลม ฟ้า อากาศ ซึ่งจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีความแปรปรวนในแต่ละปีที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น เกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง น้ำท่วมฉับพลัน อากาศแปรปรวนฉับพลัน และอื่นๆ ที่เป็นปัญหาก่อให้เกิดความเสียหายผลผลิตทางการเกษตร เป็นปัญหาต่อเกษตรกรที่มีการทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเกษตรกรปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรหลายๆ อย่างรวมกัน การปลูกพืชสวน (ไม้ผล พืชผัก การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้) การเลี้ยงสัตว์ หรือการเลี้ยงปลาทดแทนรายได้จากการปลูกข้าวหรือพืชเพียงอย่างเดียวที่อาจเสียหายและได้รับผลกระทบจากสภาวะต่างๆ การทำการเกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยเพิ่มรายได้และกระจายรายได้ตลอดปี เพราะการดำเนินระบบเกษตรผสมผสานซึ่งมีกิจกรรมหลายกิจกรรมในพื้นที่เดียวกันนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีรายได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี อาจจะเป็นรายได้ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายได้ประจำฤดูกาล เกษตรกรที่เคยมีรายได้จากการปลูกข้าวหรือลำไยเพียงอย่างเดียว เมื่อปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนเป็นระบบเกษตรผสมผสาน จะมีรายได้ประจำวันจากการขายพืชผักสวนครัว รายได้ประจำจากการปลูกข้าวหรือลำไย รายได้เสริมจากการเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เป็นต้น การลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพใช้เอง เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยปราการ ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภาคการเกษตรที่เน้นความยั่งยืน ให้เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตนเองโดยไม่พึ่งพาหน่วยงานรัฐ โดยดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ ขึ้นที่

บ้านมิตรอรุณ หมู่ที่ ๔ ตำบลปงดำ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเกษตรกรต้นแบบ เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำเกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีเทคโนโลยีหลักของศูนย์ให้กับเกษตรกรและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ อีกทั้งยังเป็นเกษตรกรต้นแบบในด้านการทำเกษตรอินทรีย์ การเลี้ยงหมูหลุม ศูนย์ฯแห่งนี้ยังเป็นสถานที่ดูงานจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โรงเรียนและคณะศึกษาดูงาน ทั้งจากในต่างอำเภอและจากต่างจังหวัด และในปี ๒๕๕๙ ได้ใช้ศูนย์เป็นสถานที่จัดฝึกอบรมโครงการอบรมเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ และจากปัญหาราคาสินค้าเกษตร ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอไชยปราการจึงเล็งเห็นว่าการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ แห่งนี้จะช่วยสามารถพัฒนาเกษตรกรให้เกิดความยั่งยืนในการผลิตสินค้าเกษตรและอาชีพต่อไป

เทคโนโลยีโดดเด่นของศูนย์ : เป็นต้นแบบในการเรียนรู้ของชุมชนในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง) เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภาคการเกษตรที่เน้นความยั่งยืน ให้เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตนเอง ซึ่งเทคโนโลยีหลักของศูนย์คือ การผลิตลำไยคุณภาพ การผลิตพืชผักอินทรีย์ การเลี้ยงหมูหลุม การเลี้ยงไก่พันธุ์ภูพาน การเลี้ยงกบและปลา การทำปุ๋ยหมักอัดแห้งและการทำน้ำหมักชีวภาพ

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑.การผลิตลำไยคุณภาพตามหลัก GAP

๒. การผลิตพืชผักอินทรีย์

๓.การเลี้ยงหมูหลุม

๔.การเลี้ยงไก่พันธุ์ภูพาน

๕.การเลี้ยงกบและปลา

๖.การปรับปรุงบำรุงดิน (การทำปุ๋ยหมักอัดแห้งและการทำน้ำหมักชีวภาพ)

ฐานเรียนรู้ :

ฐานที่ ๑ การผลิตลำไยคุณภาพตามหลัก GAP โดยเน้นการจัดการตามระบบ GAP สาธิตการลดต้นทุนโดยการตัดแต่งกิ่ง การดูแลรักษาลำไยตลอดทั้งปี

ฐานที่ ๒ การผลิตพืชผักอินทรีย์ โดยเน้นการผลิตพืชผักโดยไม่ใช้สารเคมีแต่ใช้การเกษตรกรรม น้ำส้มควันไม้ และสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ฐานที่ ๓ การเลี้ยงหมูหลุม ให้เห็นถึงวิธีการจัดการการเลี้ยงหมูหลุม และการสอนหมักอาหารให้หมูเอง ในโรงเรือนหมูหลุม

ฐานที่ ๔ การเลี้ยงไก่พันธุ์ภูพาน ให้เห็นถึงวิธีการจัดการการเลี้ยงไก่พันธุ์ภูพาน

ฐานที่ ๕ การเลี้ยงกบและปลา ให้เห็นถึงวิธีการจัดการการเลี้ยงกบและปลา การผลิตอาหารกบและปลา โดยวัสดุที่มีอยู่ในชุมชน การปลูกหญ้าแฝกเพื่อยึดดินบ่อปลา

ฐานที่ ๖ การปรับปรุงบำรุงดิน สาธิตและให้ความรู้ในการทำปุ๋ยหมักอัดแห้งและการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยใช้สารเร่งพด.ต่างๆ ในการปรับปรุงบำรุงดินและบำรุงต้นพืช การปลูกปุ๋ยพืชสดและการปลูกหญ้าแฝก

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ลำไย) ตำบลแม่ทะลบ, ศูนย์เรียนรู้มีชีวิต

เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหนองบัว, ศูนย์การเรียนรู้เพื่อคุณภาพชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์ : นางสาวอรพรรณ ชันสุรินทร์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐ ๕๓๔๕ ๗๐๐๙ (สำนักงานเกษตรอำเภอไชยปราการ)